

חומס, ולדיסלובה (1966-1891)

(Wladyslawa Choms). חסידת אומות העולם פולניה. ח' עמדה בראש הארגון המחתרתית 'ז'גוטה בלבוב' שעסק במתן סיוע ליהודים. לפני המלחמה, בהיותה ראש מחלקת הסעד העירונית בדרוהוביץ' (Drogobych) שבגליציה המזרחית, ובהיאבקה עם האנטישמיות בלבוב, גילתה ח' עניין מיוחד ברווחתם של היהודים. עם כיבוש לבוב בידי הגרמנים בסוף יוני 1941 התמסרה ח' בכול ליבה לעבודת צדקה למען היהודים. בכסף ובתכשיטים שאספה מיהודים אמידיים הקימה ח' קרן, השתמשה בה לסייע ליהודים וכינסה סביבה קבוצת בני-אדם מסורים מאוד.

הסיוע ניתן בצורות שונות: זיוף מסמכים למען יהודים שהתגוררו מחוץ לתחום הגטו המצומצם, מתן כספים, מזון וטיפול רפואי ליהודים בגטו ומחוצה לו, הברחת ילדים ומבוגרים יהודים אל מחוץ לגטו ומציאת מקומות מחסה בטוחים להם במנזרים ובבתים פרטיים. כ-60 ילדים יהודים היו בחסותה האישית של ח'. הגרמנים חיפשו אותה לאחר שבעלה הקצין ובנה נמלטו לבריטניה והיה ידוע כי התגייסו למלחמה בגרמניה הנאצית, ולפיכך עברה כול הזמן ממקום למקום ושינתה בלי הרף את שמה וכתובתה. בנובמבר 1942, כשעמדה בראש רשת הצלה מבוססת בלבוב, בחרה בה ז'גוטה, שמושבה היה בורשה, להקים ולנהל סניף מקומי בלבוב. היהודים שהצילה ח' כינוה 'המלאך מלבוב'. היא המשיכה לעסוק בפעולות צדקה שונות עד נובמבר 1943, כאשר שלחה מפקדי המחתרת לורשה, עם גבור הסכנה לביטחונה האישי.

לאחר המלחמה, נודע לח' שבנה, שהיה טייס בחיל האוויר המלכותי, יורט ונהרג ב-1941. ב-1963 הוענק לח' תואר חסידת אומות העולם, והיא נטעה עץ ביד ושם בירושלים.